

Sarah
PERRY

Melmoth

Traducere din limba engleză
IOANA VĂCĂRESCU

NEMIRA

Partea întâi

Iată! La Praga e iarnă deja: noaptea își intră în drepturi asupra „orașului-mamă“ și a celor o mie de clopotnițe ale ei. Privește întunericul ce-ți învăluie picioarele, pe străzi și pe alei, ca un praf negru, catifelat, încolbat de o mătură nevăzută! Privește apostolii de piatră de pe bâtrânul Pod Carol, privește stâncuțele cu ochi albaștri de pe umerii Sfântului Ioan Nepomuk! Privește! Iată-o cum străbate podul, cu capul aplecat spre pietrele albicioase ale caldarâmului: Helen Franklin, de patruzeci și doi de ani, nici scundă, nici înaltă, cu părul nici brunet, nici blond. În picioare are bocancii ce-o slujesc din noiembrie până în martie, iar la mâna are ceasul din oțel de la mama ei. Pe mânci și pe umeri ninsoarea i-a cerut o pulbere fină ca sare. Haina îi e prinsă cu o curea, la fel de lipsită de culoare cum este și ea, o curea uzată după cei nouă ani de purtare. Ține bretelea de la geantă peste piept, iar în tașcă se află ce a lucrat în după-amiaza aceasta (instrucțiunile de folosire pentru o mașină de spălat, traduse din germană în engleză) și un măr verde.

De ce ți-ar atrage atenția o ființă atât de ternă, când deasupra, în ceruri, norii joși se despică, iar luna argintie, ca un vas răsturnat, varsă lapte pe întinderea râului? Nu ar avea de ce, chiar nu ar avea, cu excepția unui motiv: orele acestea, aceste lungi momente ale zilei scurte, trebuie să fie ultimele în care Helen nu știe nimic despre Melmoth – când tunetul este doar tunet, iar

umbra este doar o pată de întuneric pe perete. Dacă ai putea-o avertiza acum (Fă un pas înainte! Înșfac-o de încheietură și șoptește-i!), poate că s-ar opri, ar păli și, neștiind ce să credă, te-ar întui cu privirea. Poate că ar privi cetatea luminată de felinare, de sus, de deasupra Vltavei, ar privi lebedele albe care dorm pe mal, apoi s-ar întoarce pe tocurile ei joase, de doi centimetri, și ar porni înapoi prin mulțimea de oameni. Dar vai!, n-ar avea niciun rost: ea doar ar zâmbi, impasibilă, pe jumătate amuzată (aşa-i este firea), apoi ar trece pe lângă tine și și-ar continua drumul spre casă.

Helen Franklin se oprește în locul în care podul se intersectează cu cheiul. Tramviale huruie în drum spre Teatrul Național, unde, jos, în fosă, oboiștii suflă în tuburile lor, iar prim-violonista lovește de trei ori cu arcușul în stativul partiturii. Au trecut două săptămâni de la Crăciun, dar bradul mecanic din Piața Orașului Vechi încă se învârtește și se învârtește și cântă acordurile plăcute ale lui Strauss, iar turistele din Hove și Hartlepool își încălzesc mâinile pe paharele cu vin fierbinte. Pe strada Karlovy plutește aroma de șuncă și de fum, de aluat presărat cu zahăr și copt deasupra cărbunilor. O bufniță așezată pe o încheietură înmănușată acceptă ca trecătorii să i se adreseze, cu politețea cuvenită penelor ei impresionante, iar apoi chiar să fie ținută pe mână, cu timiditate, în schimbul câtorva monede. Toate asta nu sunt decât un decor de teatru, mânuite de sfori și de scripeți: e suficient de placut ca să te amăgești o seară, dar nu mai mult de-atât. Pe Helen nu o poate amăgi spectacolul, nu s-a lăsat niciodată păcălită de atmosfera aceasta – plăcerile Boemiei nu o atrag. Nu s-a oprit niciodată să privească ceasul astronomic, al cărui inventator fusese orbit cu ace de gămălie pentru a nu face de râs orașul, construind în altă parte un instrument mai

precis. Nu a dat niciodată bani pe un set de păpuși matrioska, în echipamentul vișiniu al unei echipe englezesti de fotbal. Nu s-a oprit niciodată pe pod pentru a privi cu melancolie Vltava la apus. Vinovată de un păcat pe care se teme că nu-l va putea ispăsi niciodată, se află în exil și își suportă de bunăvoie sentința pe viață, după ce și-a fost singură jurat și judecător.

Lumina se schimbă, mulțimea trece în valuri, iar Helen este purtată de mareea de oameni gălăgioși și se oprește, se sprijină de o balustradă de oțel, scoțându-și mănușile din buzunar. Atunci își aude – peste trăncă-neala coreenilor înstăriți care se pregătesc să se îmbarce pe vapoarele placate cu aramă, ancorate pe chei – numele purtat de vântul ce se ridică de pe râu.

– Helen... Helen Franklin! se aude strigătul disperat, ca și cum i-ar fi găsit cineva poșeta pierdută.

Ridică privirea, ducând la gură mâna înmănușată și vede – nemîșcat sub un felinar, fără palton și tremurând de frig – un bărbat înalt, cu o cămașă albastră, strângând tare la piept un obiect mare, închis la culoare. Privirile li se întâlnesc, bărbatul ridică un braț.

– Da?

Imperios, nerăbdător.

– Da! Vino aici, te rog! Vino acum!

Bărbatul trage de materialul cămașii, ca și cum mătasea aceea pe jumătate transparentă îi irită pielea: sub veșmânt, tremură violent din tot corpul.

– Karel, rostește Helen, care nu se clintește încă.

Este Karel Pražan, care constituie fix jumătate din prietenii și cunoștințele ei. S-au împrietenit în cafeneaua Bibliotecii Naționale a Republicii Cehe, într-o dimineată în care nu mai erau mese libere. Este înalt și subțire; părul intunecat îi strălucește întotdeauna; cămașile sunt din mătase, pantofii din piele întoarsă sau din piele de vițel,

în funcție de anotimp; nu e chipeș, dar creează iluzia că ar fi și este întotdeauna proaspăt ras. Însă, chiar și de la distanța aceasta, înghiotit încocoace și încolo de copiii încotoșmănați în pufoaice colorate, care tot trec pe lângă el, se văd cu ușurință paloarea cenușie și ochii încercănați ai unui om care n-a mai dormit de mult. Frigul i-a pudrat buzele cu un praf albăstrui; brațul cu care strâng obiectul la pieptul ce tremură nestăpânit pare înțepenit acolo, ca și cum înceheturile ar fi sudate laolaltă.

- Karel, rostește ea și pornește spre el fără să se grăbească.

După zece pași își dă seama că are la piept un dosar din piele neagră, aspră. Este atât de uzat, încât pe margini a început să se decoloreze. Este legat cu un șnur din piele, înfășurat de trei ori în jurul lui. Lumina felinarului se reflectă într-un semn de pe colțul dosarului, însă Helen nu-l distinge în detaliu.

- Karel? Uite, pune-ți eşarfa mea! Ce s-a întâmplat?... Unde-ți e paltonul?... Ai pătit ceva?

Îi dă prin minte o variantă și mai probabilă.

- A pătit Thea ceva?

Și-o imaginează pe Thea, partenera lui, șezând fără suflare în scaunul cu rotile, la parter, cu ochii fixați pe un punct aflat dincolo de tavanul din ipsos, doborâtă – aşa cum se temeau întotdeauna – de formarea unui alt cheag de sânge în creier în timpul nopții.

- Thea? îi răspunde Karel agitat. Ce? Ah, e bine, n-a pătit nimic. Nu, n-o vreau – respinge nemulțumit eşarfa oferită și apoi o privește pe Helen ca și cum nu-și dă seama de ce l-a deranjat.

- O să te îmbolnăvești.

- Ia-o înapoi! Nu mă îmbolnăvesc. Nu mă interesează. Uite ce e, cred c-ar trebui să stăm jos.

Se uită în jur ca și cum ar fi în stare să se aşeze pur și simplu turcește pe caldarâm. Apoi ridică dosarul din piele și îl flutură în fața ei. Helen își dă seama că e greu, plin-ochi cu documente și pătat de apă; când bărbatul mișcă degetele, în colț iese la iveală o monogramă suflată cu aur: *J.A.H.* Tulburată, Helen își dă seama că el strânge dosarul la piept cu lăcomie, dar și cu dezgust, că și cum ar fi un obiect la care a jinduit toată viața, ca, după ce a plătit prețul cerut, să-și dea seama că acesta răspândea un miros pestilențial.

- N-are rost. Trebuie să spun cuiva și, dintre toți oamenii pe care-i știu, tu ai suporta cel mai ușor. Adică - se întrerupe, izbucnind într-un râs în care nu răsună niciun strop de veselie - cred că ea ar putea veni direct la tine, să te privească drept în ochi, și tu tot n-ai crede. N-ai crede nicio iotă!

- Ea? Cine este „ea“...? Dosarul asta l-ai luat de undeva, Karel... Este al vreunui prieten de-ai tăi? N-ar trebui să faci farse din astea.

- Ah... O să vezi, îi răspunde el vag.

Apoi pornește, strigându-i peste umăr să țină pasul, ca și cum Helen ar fi un copil și chiar un copil exasperant. Îl urmează pe o alei pavată cu piatră de râu, pe sub o boltă din piatră ce nu se află la nici zece metri distanță de traseul turiștilor, dar pe care n-ai găsi-o cu ușurință, dacă n-ai ști să o cauți. Karel deschide o ușă din lemn pictat, se strecoară printre draperiile trase pentru a ține frigul la distanță și se aşază - făcându-i semn să vină și ea - într-un colț întunecos. Localul îi e familiar - aerul ușor îmbâcsit, scrumierele verzi, becurile de 40 de wați din abajururile din sticlă verzuie - și neliniștea ei se mai domolește. Se aşază lângă prietenul ei (care încă tremură), își scoate mănușile, își netezește mânecele puloverului la încheieturi și se întoarce spre el.

Cuprins

Partea întâi	11
Partea a doua	179
Partea a treia.....	263
<i>Nota editorului .....</i>	291
<i>Trabzon .....</i>	293

Sarah
PERRY

ŞARPELE DIN ESSEX

Traducere din limba engleză
IOANA VĂCĂRESCU

NEMIRA

Cuprins

Ajunul Anului Nou	9
I. VEŞTI STRANII DIN ESSEX	
Ianuarie.....	17
Februarie	41
Martie.....	123
II. STRĂDUIȚI-VĂ DIN TOATE PUTERILE	
Aprilie	175
Mai	219
III. SĂ STAȚI MEREU DE VEGHE	
Iunie	283
Iulie	333
August	345
IV. ACESTE ULTIME VREMURI ALE RĂZVRĂTIRII	
Septembrie.....	375
Noiembrie	507
<i>Nota autoarei</i>	521
<i>Multumiri</i>	525

Ajунul Anului Nou

sub lumina rece a lunii pline. Se-a petrecut ultimul an de anului bătrân până după nașterea, pînă cînd ochii au înțepat să-l ureze și stomacul să se revolte, încît el a lăsat-o cu mai multă speranță și luminile puseșnice. El a venit să coboare pe piele lângă apă, și apoi să urmărească personajul aflat lângă el. Mai întotdeauna urmărită de clopoțele de mijlocul noptii.

Acum priveste spre est, în direcție în care se schimbă marea, spre estuarul Monetor și întinsul, spre pescărul alburii ce arătase desupra valurilor. El zice: „E foig și bicharul ar trebui să fie răunat de gheță plină de os, însă e plină ochi de bere și are pe el o boală gravă. Galerul îl zgârdă să-mi ducă la grădini. El să-l săracă și încercă să-l facă teribil de ucăstat. „Da să fac o baie“, îi spune el, „săzgur-o să-mă mai deumortească“. Și coborând de pe cărare, stă săzgur pe pămînt, unde adânc îngropată în noronul întunecat, moarte micile părăsi au cîptă maneca. „Ar-hes o cupă de buntăvoinică“, fredonează el cu vocea lui dulce de tenor, iar apoi înbucnește în rîvă și cînevară și nu poate tot cu un hohot.

„Iată decădețe natură! de la bătrâna și oțină dechisă, însă nu e suficient: vîțea și sîntă, bătrâna aproape a viațăului

Un bărbat Tânăr merge pe malul râului Blackwater, sub lumina rece a lunii pline. Și-a petrecut ultimele ore ale anului bând pahar după pahar, până când ochii au început să-l usture și stomacul i s-a revoltat, iar el a hotărât că nu mai suportă agitația și luminile puternice.

- Am să cobor un pic lângă apă, a spus sărutând obrazul persoanei aflate lângă el. Mă întorc înainte să bată clopotele de miezul noptii.

Acum privește spre est, în direcția în care se schimbă mareea, spre estuarul monoton și întunecat, spre pescărușii alburii ce strălucesc deasupra valurilor.

E frig și bărbatul ar trebui să fie pătruns de ger până la os, însă e plin-ochi de bere și are pe el o haină groasă. Gulerul îl zgârie un pic la ceafă - se simte amețit și încorsetat, are gura teribil de uscată. „Ia să fac o baie“, își spune el, „sigur o să mă mai dezmorțească“. Și, coborând de pe cărare, stă singur pe țărm, unde, adânc îngropate în noroiul întunecat, toate micile pâraie așteaptă mareea. „Aș bea o cupă de bunăvoință“, fredonează el cu vocea-i dulce de tenor, iar apoi izbucnește în râs și cineva îi răspunde tot cu un hohot.

Își desface nasturii de la haină și o ține deschisă, însă nu e suficient: vrea să simtă bătaia aspră a vântului

răcorindu-i pielea fierbinte. Se aproape de apă și scoate limba, ca pentru a gusta aerul sălciiu. „Da... Ia să fac o baie“, își spune iarăși, aruncând haina pe pământul mlăștinios.

În definitiv, n-ar fi prima oară, o mai făcuse și când era copil, și nu singur: curajoasa nebunie a unei băi în miez de noapte, atunci când vechiul an scoate ultimul suspin în brațele anului nou. Apa e joasă, vântul s-a mai potolit, iar Blackwaterul nu-l însăparează: dacă i-ar da cineva un pahar, el s-ar pune pe treabă și ar fi în stare să-l bea până la fund, sărat cum e, cu scoici și stridii cu tot.

Însă ceva se schimbă la marea sau poate că se schimbă vântul: suprafața estuarului tresaltă, pare că pulsează și zvâcnește (bărbatul face un pas în față), apoi rămâne netedă și nemîșcată; câteva clipe mai târziu, apare iarăși o zvâcnire, ca și cum apa ar fi tresărit sub o atingere. Se aproape și mai mult, încă nu-i e frică; pescărușii se ridică unul câte unul, iar cel din urmă scoate un tipăt de groază.

Iarna îl lovește dur în ceafă. Simte cum frigul îi pătrunde prin cămașă, până la os. Veselia venită odată cu băutura a dispărut, iar el rămâne nesigur în întuneric. Își caută paltonul, dar luna se ascunde în nori și el este orb. Respiră greu, aerul pare înțesat cu mici ace de gămălie. Aluviunile de la picioarele lui tresaltă, dintr-o dată, îmbibate cu apă, ca și cum ceva din larg ar fi împins apa spre mal. „Nu-i nimic acolo, nu-i nimic“, își spune el, încercând să-și insuflă curaj, dar se întâmplă din nou: un straniu moment de nemîșcare, în care are impresia că se uită la o fotografie, urmat de o mișcare nestăpânită, egală, ce nu poate fi provocată doar de influența lunii asupra măreei. I se pare că vede – de fapt, *e sigur* că vede – mișcarea lentă a unei siluete uriașe, o siluetă gârbovită, acoperită cu solzi aspri care se suprapun; apoi dispare.

În întunericul ce-l înconjoară, i se face teamă. E ceva acolo, simte, e ceva ce aşteaptă – implacabil, monstruos, născut în apă. Stă cu ochii pe el. A dormit până acum în penumbră și s-a trezit, în cele din urmă. Își imaginează ființa aceea luând valurile în piept, adulmecând cu lăcomie aerul. E cuprins de groază – inima îi stă în loc –, simte că într-o clipă a fost pus sub acuzare, condamnat și i-a fost pronunțată sentința: ah, ce păcătos fusese! Ce sămbure negru se afla în miezul ființei lui! Se simte pustiit, golit de orice urmă de bunătate – nu poate aduce niciun argument în apărarea lui. Se uită iar pe întinderea Blackwaterului și vede iar ceva ce tulbură suprafața și apoi dispare – da, s-a aflat acolo în tot timpul acesta, aşteptând, iar acum, în sfârșit, i-a dat de urmă. Simte o liniște stranie: până la urmă, trebuie să se facă dreptate, iar el pledează cu bucurie „vinovat“. Se bucură doar de remușcări, nu de răscumpărarea păcatelor, și asta și merită.

Însă vântul a început să bată sus, în văzduh, trăgând norii ce acopereau luna, care își arată chipul. Lumina e slabă, nu încape îndoială, dar îl liniștește – și iată-i și haina, la nici un yard¹ distanță, murdară de noroi pe mâncăci. Pescărușii se întorc pe suprafața apei, iar Tânărul se simte de-a dreptul absurd. De pe cărarea de deasupra răsună hohote de râs: o fată și iubitul ei, îmbrăcați festiv. Bărbatul flutură mâna spre ei și strigă:

– Sunt aici! Sunt aici!

„Și chiar sunt aici“, își spune el. Aici, în mlaștina de pe malul râului, pe care o cunoaște mai bine decât își știe propria casă, cu mareea ce se schimbă încet și neavând de ce să se teamă. „Ceva monstruos!“ se gândește el,

---

¹ Unitate de măsură pentru distanță folosită în Marea Britanie și în Statele Unite ale Americii, echivalentă cu 90 de centimetri (n. tr.).

râzând de el însuși, luându-se peste picior: ca și cum ar fi existat în apele acelea altceva decât hering și de macrou!

Nu era nimic de temut în Blackwater, dar nici nu avea de ce să se căiască: avusese doar un moment de confuzie în întunericul de nepătruns și băuse prea mult. Apa îi ieșe în întâmpinare, ținându-i companie ca odi-nioară; ca pentru a-și dovedi că nu e niciun pericol, bărbatul se apropie, își udă bocancii, întinde brațele:

– Iată-mă! strigă el și toți pescărușii îi răspund.

„Doar o baie scurtă“, își spune, „de dragul vremurilor de altădată¹“ și, râzând, își scoate cămașa.

Limba pendulei marchează trecerea de la un an la altul, iar deasupra adâncurilor domnește întunericul.

---

¹ În engleză *Auld lang syne*, expresie care constituie și titlul unui celebru poem al autorului scoțian Robert Burns, transformat ulterior într-un cântec devenit tradițional pentru sărbătorile de iarnă în țările anglofone (n. tr.).